

Sosiaali- ja terveystalvelujen ulkoistamista koskeva kysely

8.6.2015

Sosiaali- ja terveystalvelujen ulkoistuksia koskeva kysely

- Kysely suunnattiin kaikille Manner-Suomen kunnille sekä sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueille
- Mikäli sosiaalihuollon ja perusterveydenhuollon palvelut toteutetaan yhteistoiminta-alueella tai muussa Paras-puitelain edellyttämässä kunta vastasi vain osaan kysymyksiä
- Toteutettu 4.- 15.5.2015 (22.5.2015)

Vastaajat	Saapuneita vastauksia	Vastauksien kattamat kunnat
Kunnat (301)	139	235
Pth kuntayhtymät (32)	17	17
Pth järjestävät shp (6)	3	3
Vastausprosentti	46,9 %	76,1 %
Väestöllinen kattavuus	69 %	83 %

Kunnan sosiaali- ja terveyspalveluiden ulkoistukset

N=145

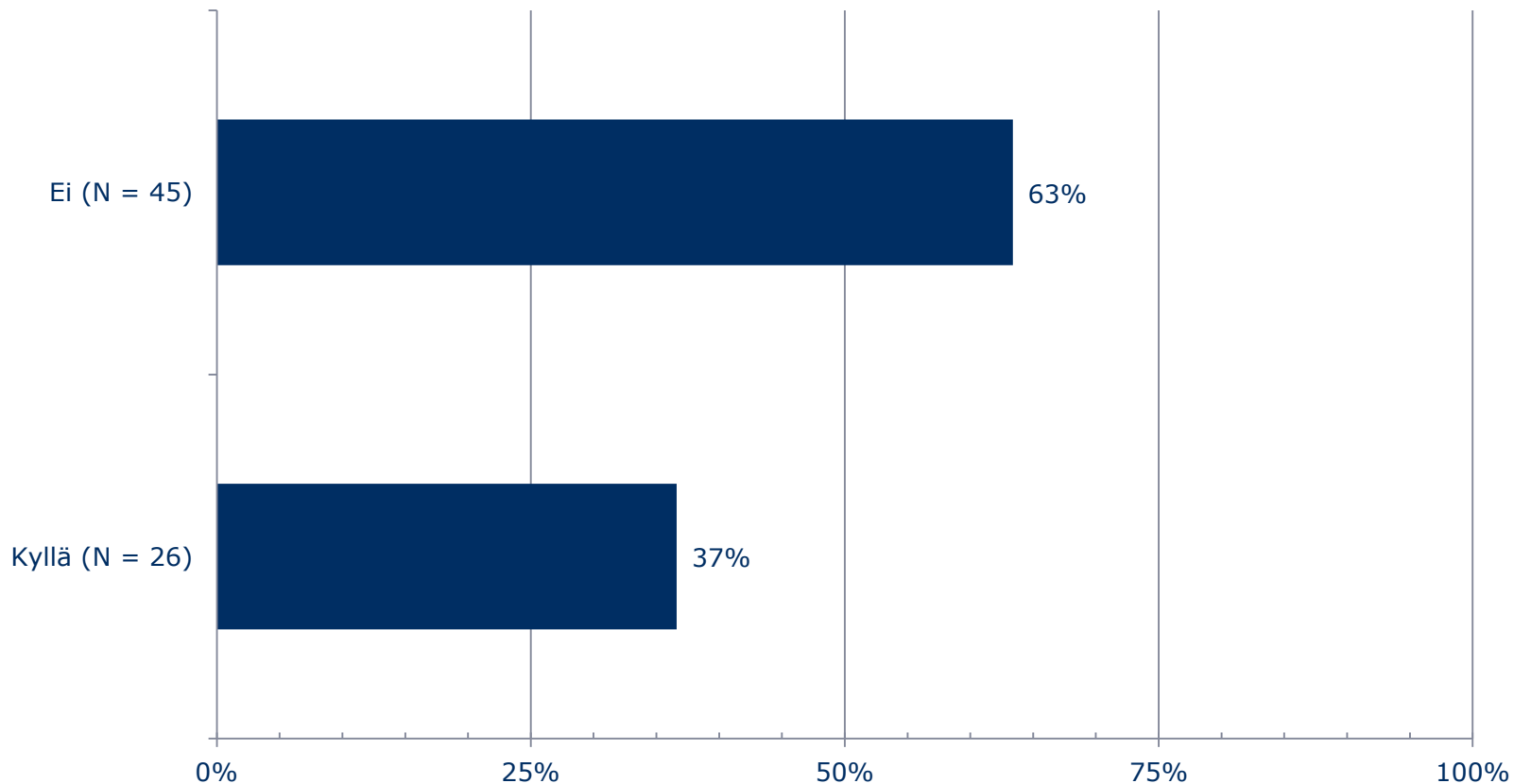

Sosiaali- ja terveystalveluiden ulkoistuspäätökseen vaikuttaneita syitä

- Yleisimmät syyt ulkoistukseen
  - » Palvelujen saatavuuden turvaaminen
  - » Henkilöstön, erityisesti lääkäriyövoiman saatavuus
  - » Kustannusten hallinta ja oman toiminnan kirittäminen vertailun avulla
  - » Palvelujen saavutettavuus, lähipalvelujen ja työpaikkojen turvaaminen
- Ulkoistuspäätöksiä on tehty myös strategian mukaisesti, jolloin tavoitteena ovat olleet mm.
  - » Oman henkilöstön osaamisen lisääminen ja
  - » Johtamisosaamisen hankkiminen ostopalvelujen avulla

Oletteko ulkoistanut tai päättänyt ulkoistaa osittain sosiaalipalveluja?

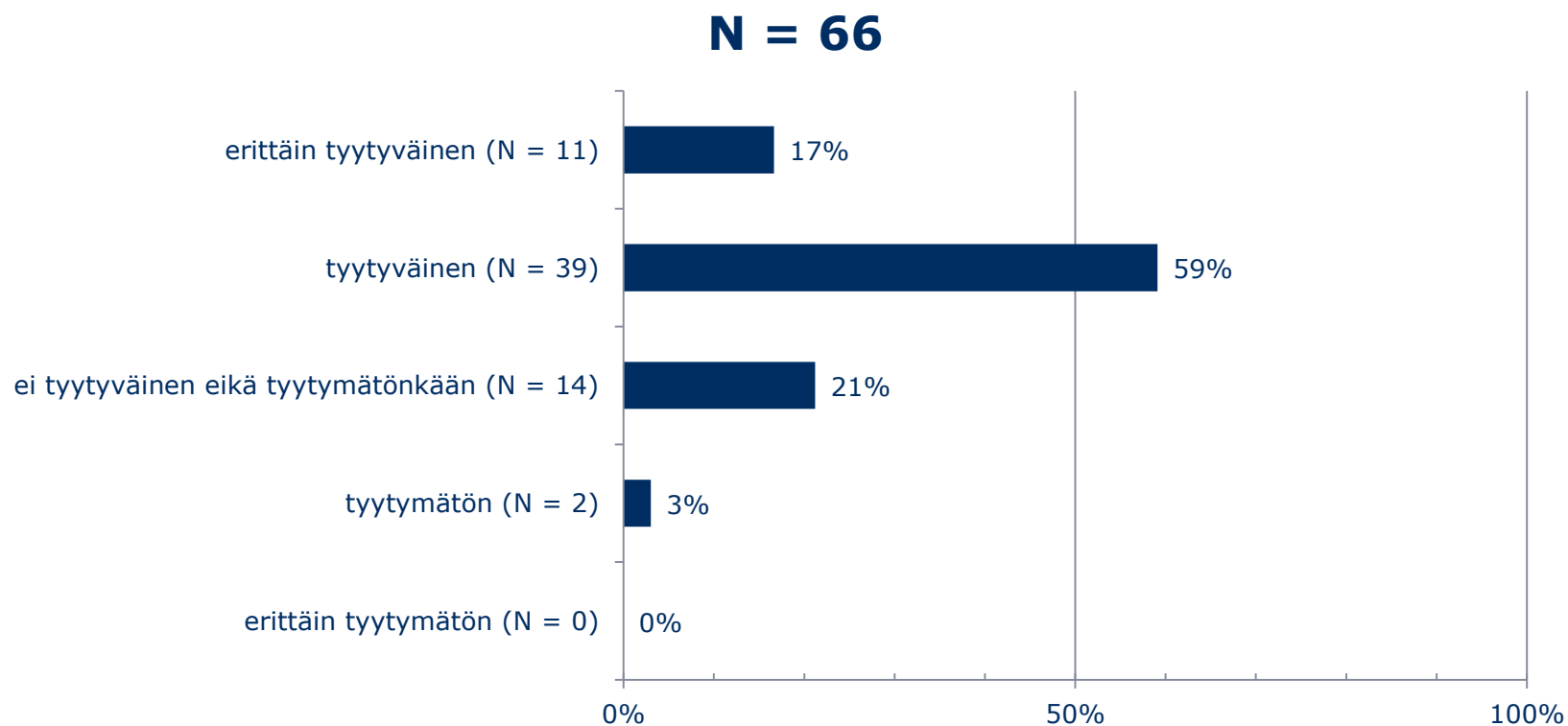
N=71

Ulkoistettuja sosiaalipalveluita

- Sosiaalipalvelujen ulkoistamisessa laaja kirjo eri palveluja
  - » Vanhusten ja vammaisten palveluasuminen
  - » Kotihoidon palvelut
  - » Kehitysvammaisten, päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumis- ja hoivapalvelut
  - » Lastensuojelun laitoshoido
  - » Lapsiperheiden kotipalvelu

Kuinka tyytyväinen olette ulkoistamiselle asetettujen tavoitteiden toteutumiseen kokonaisuutena arvioiden?

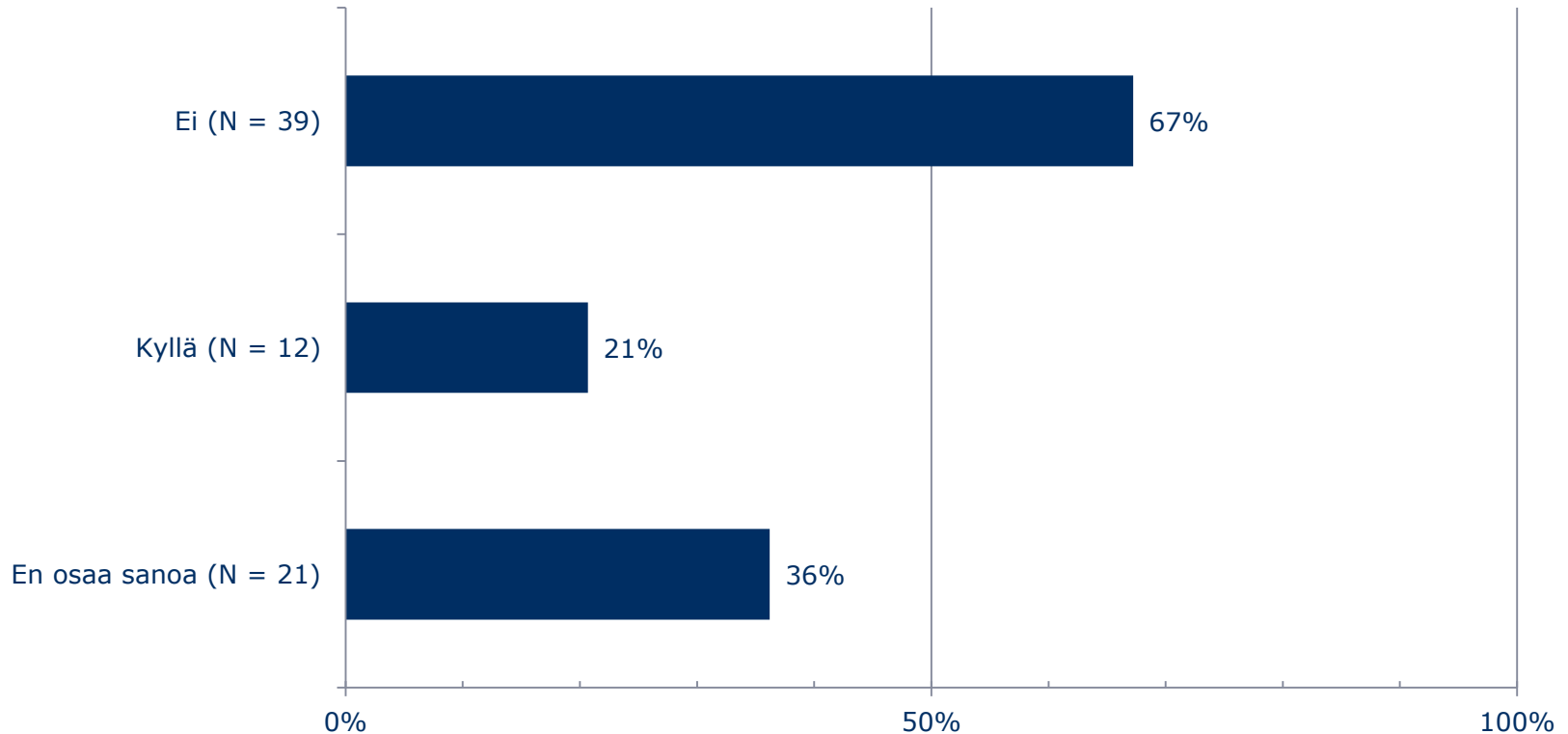
Kokemuksia jo tehdyistä ulkoistuksista

- Kolme neljästä vastaajasta oli tyytyväisiä
- Tyytyväisyyden syitä, mm.:
  - » Kuntalaisten tyytyväisyys terveysaseman palveluihin
  - » Saavutettu säästö
    - "Hyvä kokemus, edennyt odotusten mukaan."
    - "Toiminut hyvin osaksi toimivan sanktiojärjestelmän vuoksi."
- Noin viidennes vastanneista ei ollut tyytyväisiä eikä tyytymättömiä, tyytymättömiä 3% vastanneista.
- Avovastauksessa kriittistä suhtautumista esitettiin mm:
  - » Lääkäreiden tiuhaan vaihtumiseen
  - » Laadun valvonnan ja sopimusten seurannan aiheuttamaan hallinnolliseen lisätyöhön
    - "Sopimuksen sisällöstä ollut aika ajoin erimielisyyttä."
    - "Hyvällä valvonnalla homma on toiminut."

Onko sopimusvalvonnan kustannukset huomioitu ulkoistuksen kokonaishinnassa?

N = 58

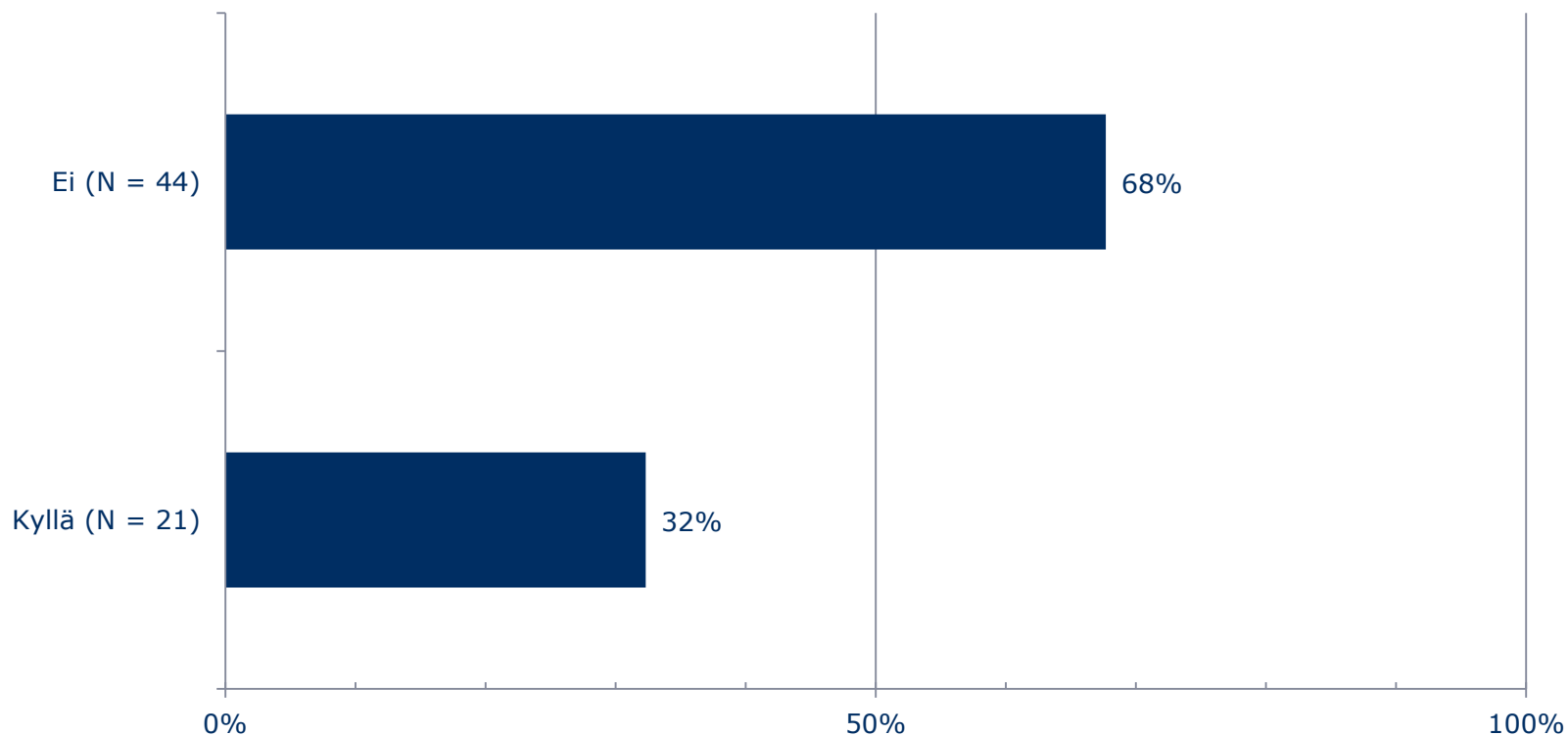

Muita sopimukseen sisällytettyjä valvontaan liittyviä ehtoja

- Vastanneista (N=58) 67% ei ollut huomionnut sopimusvalvonnan kustannuksia ulkoistuksen kokonaishinnassa.
- Sopimukseen on kuitenkin sisällytetty erilaisia valvontaan liittyviä ehtoja:
  - » Laatuksiteerien seuranta
  - » Seuranta- ja operatiivisten ryhmien toimintaan osallistuminen
  - » Hoitotakuussa pysyminen
  - » Palvelun saatavuuden määrittely ja palvelujen keskeytyksen sanktiointi
  - » Taloudelliset sanktiot
  - » Poikkeustilanteet
  - » Auditoinnit ja raportoinnit

Sisältyikö ulkoistaminen kuntanne pidemmän aikavälin suunnitelmaan?

N = 65

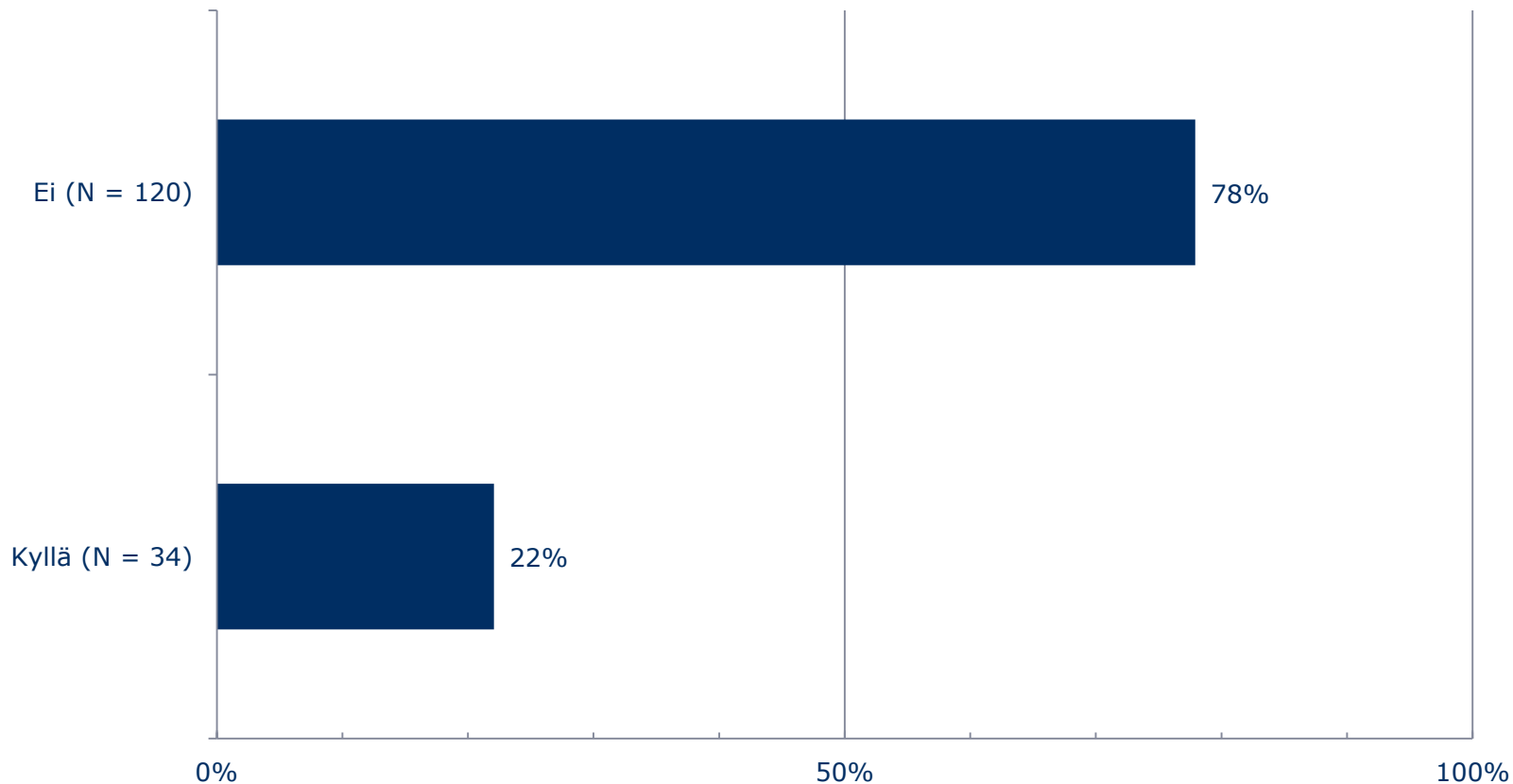

Ulkoistaminen ja kuntien pidemmän aikavälin suunnitelmat

- Vastanneista kunnista (N=65) ulkoistaminen kuului 32 %:ssa kunnan pidemmän aikavälin suunnitelmiin.
  - » Yleisimmin kuntastrategiaan
  - » Palvelustrategiaan tai hankintastrategiaan
  - » Talous- ja toimintasuunnitelmaan
  - » Talouden tasapainottamisohjelmaan
  - » Sosiaali- ja terveystalouden strategiseen linjaukseen
  - » Omistajapoliittisiin linjauksiin
  - » Asumispoliittisiin linjauksiin
  - » Vanhuspalvelujen strategiaan

Onko kunnassanne suunnitteilla palvelujen ulkoistuksia lähivuosina?

N = 154

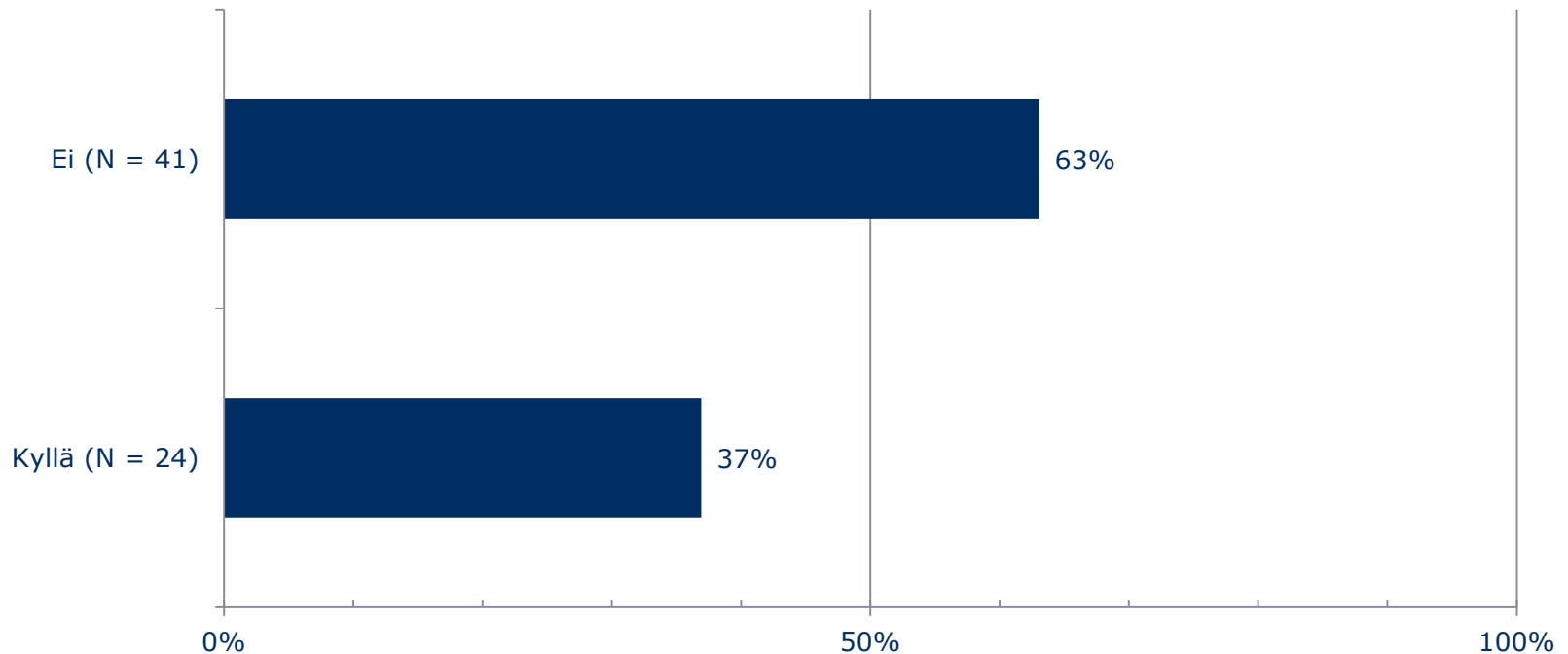

Ulkoistettavaksi suunniteltavia palveluja

- Yhteensä 34 vastaajaa (N=154) ilmoitti suunnittelevansa palveluiden ulkoistuksia lähivuosina. Vastaajista 78% ilmoitti, että ei suunnittele ulkoistuksia.
- Palveluja, joiden ulkoistusta vastaajat ilmoittivat harkinneensa:
  - » Osa kunnan kotihoitoa
  - » Työterveyshuolto
  - » Asumispalvelut kotihoidon ja palvelujen kasvun ostaminen markkinoilta
  - » Asia linjataan seuraavassa strategiassa
- Neljä vastaajaa ilmoitti suunnittelevansa sosiaali- ja terveystalouden kokonaisulkoistusta.

Onko kunnassanne toteutettu tai päätetty toteuttaa ulkoistetun palvelun ottaminen takaisin omaan tuotantoon?

N = 65

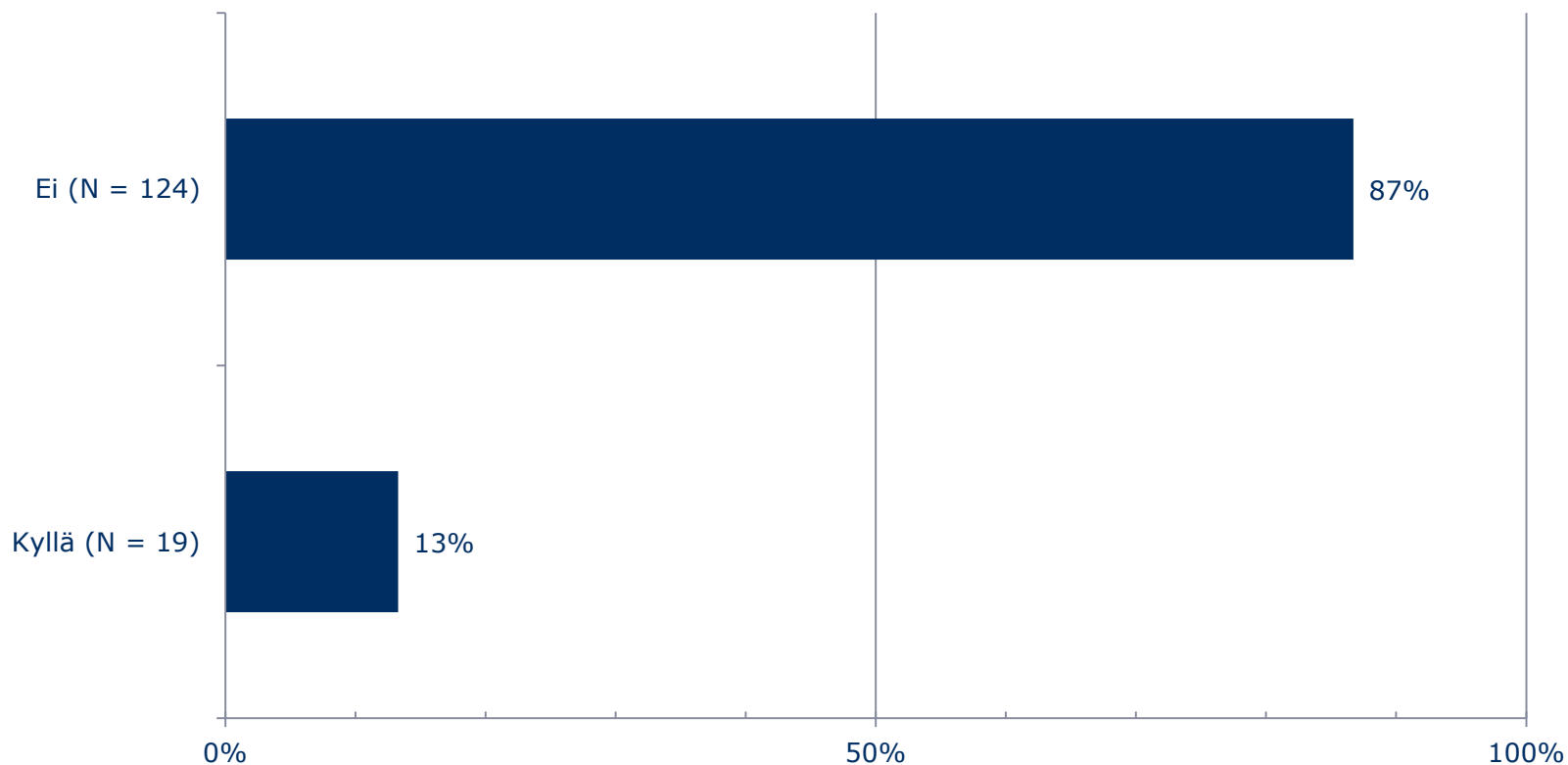
Ulkoistettujen palvelujen ottaminen takaisin omaan tuotantoon

- Ulkoistetun terveysaseman toiminta on otettu takaisin kunnan omaan tuotantoon viidessä kyselyyn vastanneessa kunnassa
- Ns. vuokralääkärin vastaanotto toimintaa on kotiuttanut viisi kuntaa
- Muiksi kotiutetuiksi palveluiksi mainittiin mm:
  - » Vanhusten ja mielenterveyskuntoutujien päivätoiminta
  - » Vanhusten ja vammaisten asumispalvelut
  - » Työterveyshuolto
  - » Päihdepalvelut
  - » Lastensuojelun laitoshoidon paikat
  - » Terveyspalvelujen neuvonta

Onko kunnassanne tehty valtuustoaloitteita ulkoistuksiin liittyen?

N = 142

Ulkoistuksiin liittyneet valtuustoaloitteet

- Yhteensä 19 kuntaa ilmoitti, että niissä oli tehty valtuustoaloite, joka koski ulkoistuksia.
- Osa niistä oli tehty ulkoistamista vastaan, osa sen puolesta yleisesti ja osa sote-ulkoistuksen mahdollisuuksien selvittämiseksi.
- Aloitteita oli tehty oman palvelutuotannon lisäämiseksi tai täydentämiseksi esim. tehostetussa palveluasumisessa, kotihoidossa sekä terveysasemien ja tukipalvelujen ulkoistuksessa
- Lisäksi palvelusetelin käyttöä koskevia aloitteita oli tehty neljässä kunnassa. Palvelualoitetta koskevia valtuustoaloitteita kolmessa ja yhteisyritystä koskeva aloite yhdessä kunnassa